

Bidden tegen Putin...

Tijdens onze vieringen kun je nauwelijks bidden zonder de oorlog in Oekraïne te noemen. Soms, als ik zelf zo'n gebed verwoordde, heb ik ook tamelijk scherp gebeden om een einde aan Putins macht of zelfs zijn leven. Van sommige kerkleden mag zo'n gebed wel wat 'neutraler'. Vóór deze oorlog waren Oekraïense politici in 'onze' ogen immers ook niet allemaal lieverdjes. En vraagt realistisch politiek inzicht niet om meer begrip voor wat een president van een nucleaire grootmacht drijft? Kan ik me als pastor niet beter verre houden van politiek getinte uitspraken – zeker in een gebed mede namens anderen?

Wijze terughoudendheid is gepast, zeker voor een pastor. De vragen hierboven wuif ik niet zomaar weg. Vooraf ook dit: was ik pastoraal verantwoordelijk voor de m.i. hypocriete Putin (zoals m.i. patriarch Kirill is), dan zou ik eerst gesprek zoeken, niet (gebeds-)confrontatie. Maar nu heb ik minstens twee soorten afwegingen om de politiek niet buiten eigen uitlatingen, gebeden of zelfs publieke kerkdiensten te houden.

De eerste soort zit aan mijn eigen leven en stijl vast (zie een ['verkiezings'-blog](#) uit 2021): politieke positie-bepaling was tot niet lang geleden mijn broodwinning. De *online* sporen daarvan zijn er nu eenmaal.

Liever dan politieke neutraliteit te suggereren ben ik, ook als pastor, open over eigen keuzes, mét de ruimte dat anderen andere keuzes maken. Liever transparant dan kleurloos.

Maar bij zo'n kerkgebed tegen Putin ontbreekt die ruimte voor andere keuzes. Daar speelt een tweede soort afwegingen. Kerken in oost en west behoren in hun eigen manier van samenleven laten zien dat Wereldleider Christus een *andere* politieke bestuursstijl heeft dan veel aardse leiders. Binnen kerken is dwang, zelfs niet door 'democratische' meerderheden, buiten de orde. Of geweld in woord of daad. Ja, aardse rijken zullen anders functioneren dan hoe in kerken burgers van Christus' rijk onderling proberen samen te leven. Dat is te verwachten. Maar wanneer duidelijk is dat aardse leiders (binnen of buiten de kerken) grensoverschrijdend gedrag vertonen, moeten tegenover hen grenzen worden gesteld.

Een land mag en moet eigen burgers verdedigen. Maar kerken zouden zich m.i. nooit *als kerk* met aardse wapens moeten bezig houden (ze zegenen of zo). Ook niet wanneer kerkleden hun medeburgers verdedigen of verzetsdaden plegen. Maar het wapen van *gebed*, ook tegenover Putin, is juist een erkenning dat je aan God overlaat waar menselijke oproepen op hardheid-van-hart stuiten. Dat Putin grensoverschrijdend gedrag vertoont, is geen zaak van serieuze twijfel (zie mijn maart-[blog](#)). Dit kost mensenlevens. Tot mogelijk wereldwijd een [Holodomor](#), de hongersnood die Stalin ooit in Oekraïne veroorzaakte. Vandaar mijn gebed.

Putin en Kirill, november 2021 (www.kremlin.ru)

Rob Nijhoff, 19 mei 2022; reacties: predikant@duiven-velp.nl